

51 w 2019 (188)

6 punkt Prawa Harcerskiego – Harcerz dba o środowisko

Data publikacji: 11.06.2019 / Autor: Jakub Kuciak

Tak naprawdę to brzmi “Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.” ale to zawsze było dla mnie takie enigmatyczne hasło. Kojarzyło się zwykle z dyskusjami czy można wbijać pinezkę w korę drzewa, mitycznymi sprawnościami tropienia zwierząt oraz z prześmiewczym dodawaniem “od środka” przez małych harcerzy wymyślających nowe sposoby eksterminacji komarów w namiocie.

Dlatego właśnie chciałbym się w tym tekście skupić na tym dlaczego Instruktor powinien w pracy z drużyną zwracać uwagę na kwestię środowiska, oraz jak praktycznie być “eko” w trakcie najbliższego obozu.

Na początku XXI w. ten punkt powinien być przede wszystkim rozumiany, jako czynna forma dbania o środowisko.

Czemu w ogóle być “eko”? Na pewno nie z powodu tryndu (choć dobre trendy trzeba promować) czy emocjonalnych manipulacji “patrzcie, za 50 lat zaleje Gdańsk a biedne foki są głodne!”. Okej, to jest ważne, ale na emocjach daleko nie ujedziemy. Ktoś zaraz może powiedzieć cytując pewnego aktywistę “Pourquoi mourir pour Dantzig?” albo powiedzieć, że dobrze tak tym fokom, to kara za zjadanie pingwinów.

Instruktor harcerski jak i wędrownik, aby robił coś porządnie, musi być do tego przekonany. Musi widzieć realny cel w swoich działaniach. Musi działać dlatego, że chce, a nie dlatego, że tak powiedział pewien zielony czy karmazynowy polityk.

1) 28 Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi». **29** I rzekł Bóg: «Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem. **30** A dla wszelkiego zwierzęcia polnego i dla wszelkiego ptactwa w powietrzu, i dla wszystkiego, co się porusza po ziemi i ma w sobie pierwiastek życia, będzie pokarmem wszelka trawa zielona». I stało się tak. **Rdz.**

1,28-30

Wszystkie większe polskie organizacje harcerskie i skautowe, mniej lub bardziej odwołują się w swojej pracy do wartości chrześcijańskich. Warto więc pamiętać, że bezapelacyjnie jedną z nich jest dbanie o Ziemię – świat podległy nam ale i zależny od nas. Jako chrześcijanie, powinniśmy więc dbać o dar który dany nam został bezpośrednio od samego Boga. Nam, naszym przodkom ale i naszym potomkom.

2) To gdzie jest teraz ZHR, jakie ma wady i zalety, to zasługa (lub wina) instruktorów którzy 10 lat temu stali na pierwszej linii. To gdzie będzie ZHR za 10 lat, zależy natomiast od nas, tu i teraz działających. Tak więc i to w jakich domach rozpoczęliśmy swoje życie, zależało od naszych rodziców, a pośrednio i od naszych dziadków. To natomiast w jakiej Polsce będą się wychowywały nasze dzieci, zależy już od nas.

Każdy komu na sercu leży dobro jego rodziny, dobro jego narodu i dobro jego kraju, powinien mieć świadomość, że to od nas i tylko od nas, zależy ich przyszłość. Jeżeli teraz nie będziemy szanowali otaczającego nas świata, w przyszłości może być już niemożliwe go naprawić.

Praktyczne sposoby dbania o środowisko na Twoim najbliższym obozie.

Sposobów jest mnóstwo. Nie musisz wprowadzać na raz wszystkich, ale spróbuj chociaż kilku.

1. Żywność i zakupy

- a. Ogranicz do minimum wyrzucanie jedzenia. Kwatermistrz/magazynier powinien każdorazowo dokładnie obliczyć ilość potrzebnej żywności oraz na bieżąco wykorzystywać to co zostało w magazynie.
- b. Zamiast kupować mięso w plastiku w hipermarkecie, dogadaj się z jakąś masarnią.
- c. Jak idziesz na zakupy, zamiast brać kolejne siatki, bierz ze sobą woreczki bawełniane, torby wielorazowe lub kartony
- d. Wodę w butelkach można zastąpić wodą z hydrantu bądź przywożoną w baniaku
- e. Herbata, kasza i ryż zamiast w plastikowych woreczkach, to sypana
- f. Na podwieczorki owoce i jedzenie z dużych opakowań, zamiast pojedynczych batoników

2. Śmieci

- a. Zamów kontener z posegregowanymi śmieciami
- b. Zbieraj makulaturę, złom, zakrętki od butelek
- c. Kupuj worki biodegradowalne

3. Mycie

- a. Korzystajcie z mydła ekologicznego (zarówno do mycia ciała co i naczyń)
- b. Jeżeli macie na obozie prysznice, to używajcie ich z rozsądkiem i oszczędnie

4. Samochód

- a. Ogranicz do minimum zbędne i puste przejazdy

5. Pionierka

- a. Prycze wyplatane wielorazowym sznurkiem zamiast snopką/sizalem
- b. Podczas depionierki wyjmijcie wszystkie gwoździe
- c. Żaden ale to żaden element konstrukcji pionierskiej, nie może zostać w ziemi
- d. Ogranicz fikuśne, zbędne i ogromne konstrukcje
- e. Naucz swoich harcerzy jak najoszczędniej korzystać z żerdzi (szukamy żerdzi jak najbliższej poszukiwanemu przez nas rozmiarowi, a nie 0,5m wycinane z 4m)
- f. Zrezygnuj w konstrukcji wkopywanych, tuneli i innych budowli trwale niszczących ściółkę i glebę

6. Życie w lesie

- a. Ogranicz ilość wydeptanych ścieżek na terenie obozu do minimum (wydeptany teren może się regenerować nawet 5 lat!)
- b. Jedną wielką latrynę, zastąp kilkoma mniejszymi i płytszymi

7. Akcje

- a. Weź pójdz z drużyną posprzątaj las. Tak po prostu. Dogadaj się z leśniczym, wyznaczcie sobie teren i sprzątnijcie go z wszelkiego śmiecia. Uznajcie to za Waszą obozową służbę.

Jak to się ma do finansów obozu?

A no tak, że na całym dbaniu o środowisko możesz jeszcze zaoszczędzisz. Otóż kontener na segregowane śmieci nie raz kosztuje mniej niż jeden kontener na wszystko (zależy od polityki danej firmy). Jednak przede wszystkim dbając o środowisko, jesteś w stanie ograniczyć zbędne wydatki na benzynę i żywność. Ponadto żerdzie bez gwoździ łatwiej odsprzedać, a i na złomie parę złotych zawsze się zwróci.

A jak dbać o środowisko na co dzień?

W sumie część punktów powyżej da się przełożyć 1 do 1 na codziennie życie. Dodatkowo zachęcam do poczytania w internecie różnych porad, czy obejrzenie tego filmiku

Podsumowując

Nie wiem czy powinniśmy zmienić brzmienie 6 pPH. Wiem jednak, że jako instruktorzy możemy i powinniśmy kłaść w naszym wychowaniu większy nacisk na sprawy środowiska. Małe zmiany w naszym życiu nie są trudne, a zawsze możemy dzięki temu jeszcze bardziej każdym swoim dniem służyć, Bogu, bliźnim i Polsce.

Zdjęcie w nagłówku: [Egor Kamelev](#)

Jakub Kuciak

Był 14. drużynowym 82 WDH „Zbroja” oraz 1. drużynowym 82 WDW „Twierdza”. Wieloletni wicenamiestnik Grochowa. Harcmistrz, mąż podharcmistrzyni, tata potencjalnych zuchów. Obecny redaktor naczelny Azymutu oraz mazowiecki referent wędrowników.